

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

Participatory Management of the School of
Primary Educational Service Area Office Ranong

ภูชิต จินาเกตุ¹, รศ.ดร.ไพบูลย์ แจ่มพงษ์²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

paiboon.je@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนองจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 83 คน ครูผู้สอนจำนวน 83 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 166 คน รวม 332 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ครั้งนี้ใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป หาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า จากการจำแนกตามตำแหน่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ในการจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ มีส่วนร่วม, แบบมีส่วนร่วม, บริหารมีส่วนร่วม

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

Abstract

The purpose of this research is to study the administration of the schools involved. Primary Educational Service Area Office Ranong. And to compare the administration part of the school. Primary Educational Service Area Office Ranong by position qualifications and work experience. Data were collected from school administrators, 83 teachers and 83 of the Basic Education 166 people, including 332 people used to collect data. A questionnaire with the same confidence. 91 The data were analyzed using a computer with this program. I mean scores (\bar{X}), standard deviation ($S.D.$) one-way analysis of variance (One - way ANOVA).

The results showed that 1) the administration of the schools involved. Primary Educational Service Area Office Ranong. The overall high level. Sort Descending include the administrative budget. The Civil Aeronautics Administration General management And personnel management 2) The comparison between the administration and the involvement of school. Primary Educational Service Area Office Ranong by the Qualification and Experience from the classification of the position. The difference was statistically significant at the 0.05 level, but by the qualification. And work experience No difference was statistically significant at the 0.05 level.

Keywords participate in, Participatory, Management involvement

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการบริหารและการจัดการไว้ในหมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษาไว้ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ของตนในการบริหารงาน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และวิธีที่ดีที่สุดในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2550 : 10) โดยเป็นการกระจายอำนาจการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาโดยตรงให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีความอิสระและความคล่องตัวในการตัดสินใจในการบริหารจัดการในการสั่งการเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนทั้งด้านหลักสูตร การเงิน การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป โดยมีคณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชน ร่วมกันบริหารโรงเรียน สอดคล้องและเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนของผู้ปกครอง และชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารงานสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีเทคนิค และวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดการสร้างระบบการบริหารที่เริ่มจากการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรในเรื่องต่าง ๆ การมีส่วนร่วมจะเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงนำคนในองค์กรไปสู่ความเกี่ยวข้องเกิดความผูกพันกันระหว่างคน งาน และองค์กร และพัฒนาให้คนในองค์กรนำไปสู่ข้อผูกมัดและข้อตกลงซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าขององค์กรมีพันธะสัญญาต่อการปฏิบัติ เพื่อเป้าหมายสูงสุดขององค์กร (จารุพงศ์ พลเดช, 2546, อ้างถึงใน สุเทพ เชาวลิขิต, 2556, หน้า 146) การมีส่วนร่วมว่า เป็นการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจกับผู้บริหาร การมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างกำลังใจให้ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพมากกว่าการยินยอมปฏิบัติตามคำสั่ง ยิ่งกว่านั้นการมีส่วนร่วมจะช่วยให้บุคคลสนับสนุนเป้าหมายของกลุ่ม ตลอดจนวัตถุประสงค์ร่วมขององค์กรด้วย เทคนิคการบริหารตามแนวความคิดนี้ถือว่าการรวมเอาเป้าหมายขององค์กรเข้าด้วยกัน (The integration of individual and organization goals) โดยผู้บริหารจะจัดสภาพการบริหาร และวิธีการปฏิบัติต่อบุคคลในองค์กร ให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของเขาและควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายขององค์กร (Robbins, 1990, หน้า 356 อ้างถึงใน ไศภิตา คล้ายหนองสรวง, 2558, หน้า 20) การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม เป็นการที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็ทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ในกระบวนการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

การบริหารจัดการโรงเรียนในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านมา พบว่าโรงเรียนส่วนมากขาดคุณภาพไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ไม่ผ่านการประเมินภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และครูไม่ครบชั้นเรียน ซึ่งทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดครูเข้าสอนได้ครบทุกชั้น (สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2555 : 6-7) โรงเรียนมีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนครู นักเรียนไม่ได้รับการพัฒนาการเรียนรู้อบรมตามเนื้อหาสาระที่หลักสูตรกำหนดได้ ผลการทดสอบระดับชาติ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

(NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายหลักสูตร

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน ทำให้ผู้ปกครองขาดความมั่นใจที่จะส่งบุตรหลานของตนมาเข้าเรียนในโรงเรียน ผู้ศึกษาจึงมีความตระหนักว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน จึงถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สามารถเป็นเครื่องมือสนับสนุนและผลักดันให้การดำเนินงานในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผล ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงานในระดับปฏิบัติ ถือเป็นเรื่องที่ทำหายโดยต้องอาศัยความเห็นตรงกันและสามารถทำงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาได้ ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นตามมา ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน นำข้อมูลจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาจำนวน 83 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 83 คน ครูผู้สอนจำนวน 1,106 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 855 คน รวม 2,044 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 70 โรงเรียน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลากและได้กลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซ์และมอร์แกนได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 83 คน ครูผู้สอนจำนวน 83 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 166 คน รวม 332 คน
2. ขอบเขตด้านตัวแปร
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.1.1 ตำแหน่ง
 - 2.1.2 วุฒิการศึกษา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2.1.3 ประสพการณ์การทำงาน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารบุคลากร

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยทำการวิจัยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2559 ถึง เดือนมีนาคม 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนา (Descriptive qualitative research)

2. ขั้นตอนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็นดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 หาคุณภาพของเครื่องมือ ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 5 วิเคราะห์ผลการทดลอง สรุปผล และรายงาน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ไปถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

3.3. การเก็บแบบสอบถามกลับคืน ตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามเตรียมนำข้อมูลไปวิเคราะห์เชิงสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ใช้ค่าความถี่ และร้อยละ แล้วนำเสนอแบบความเรียง

4.2 การวิเคราะห์การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้านและรายข้อ จำแนกตามตัวแปรอิสระ ซึ่งเสนอตารางเป็นความเรียง โดยแปลความหมายของคะแนน (Best, 1993 : 247) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ในการศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง จากผลในการวิเคราะห์ข้อมูลในด้านสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิเคราะห์ สถิติสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล ดังตารางต่อไปนี้

ขอบข่ายงานการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.13	.56	มาก	2
2. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.01	.58	มาก	4
3. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.14	.56	มาก	1
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.05	.57	มาก	3
ค่าเฉลี่ย	4.08	.51	มาก	

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า จากการ จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านการบริหาร บุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางต่อไปนี้

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน	แหล่ง ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านการบริหารวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.42	2	.209	.67	.510
	ภายในกลุ่ม	101.85	329	.310		
	รวม	102.27	331			
ด้านการบริหารบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3.78	2	1.887	5.72	.004*
	ภายในกลุ่ม	108.57	329	.330		
	รวม	112.34	331			
ด้านการบริหารงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	.70	2	.351	1.14	.320

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียน	แหล่ง ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
	ภายในกลุ่ม	101.10	329	.307		
	รวม	101.80	331			
ด้านการบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.37	2	.186	.57	.567
	ภายในกลุ่ม	107.92	329	.328		
	รวม	108.29	331			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.00	2	.500	1.94	.145
	ภายในกลุ่ม	84.73	329	.258		
	รวม	85.73	331			

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง ด้านการบริหารบุคลากรเป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับ ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วน ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางต่อไปนี้

ตำแหน่ง	\bar{x}	ผู้บริหาร สถานศึกษา	ครูผู้สอน	คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน
ผู้บริหารสถานศึกษา	3.82	-	.26*	.24*
ครูผู้สอน	4.09		-	.03
คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.06			-

แต่ในการจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาตามนโยบายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคคลที่ส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและอภิปรายผลจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1. จากการศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระนอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหาร งบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล เมื่อพิจารณาเป็น รายชื่อ จากผลการศึกษาดังกล่าวอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนก่อนเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร สถานศึกษา จะต้องผ่านการพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่ง และต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 1) จึงทำให้สถานศึกษาได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ประกอบกับแนวคิดในการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการบริหารงานที่บูรณาการความรู้ ความสามารถของคนในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน อันนำไปสู่ ความสำเร็จในกิจการนั้น ๆ จึงทำให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุธน โบราณประสิทธิ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ซึ่งผล การศึกษาพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบาง ขุนเทียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรพรรดิ จิตมณี (2557) ได้ทำการ วิจัยเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการ วิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป พบว่าอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการเปรียบเทียบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระนอง จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า จาก การจำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ในการจำแนกตามวุฒิ การศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจ เนื่องจากการจัดการศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาตามนัยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยัง สถานศึกษา และเปิดโอกาสให้บุคคลที่ส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ สุธน โบราณประสิทธิ์ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า จากการเปรียบเทียบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษา พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีอายุ ประสบการณ์ทำงานและอาชีพ แตกต่างกันมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยภัทร ปัน มณี (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ในการบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การ เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพ พบว่า ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1. สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ควรพัฒนาความรู้ทักษะและภาวะผู้นำ ให้ผู้บริหารเพื่อให้สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดี และนำความรู้ไปพัฒนารูปแบบบริหารโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ครูในโรงเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากขึ้น

1.2. สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชน ว่ามีบทบาทหน้าที่อย่างไรในขอบเขตเพียงใด

1.3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือให้กำหนดแผนงานนโยบาย การบริหารงานโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทราบถึงข้อดี ข้อเสียในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้ชัดเจน

1.4. ผู้บริหารควรมีการระดม ชักชวน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชน ท้องถิ่นใกล้เคียง เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมของโรงเรียน

1.5. ผู้บริหารและครูตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน ควรมีการร่วมกันแก้ไขปรับปรุง ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน เป็นพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้สำเร็จร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

2.2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

2.3. ควรศึกษาถึงบทบาทของหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง

เอกสารอ้างอิง

ชัยภัทร บัณมณี. (2555). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชน ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

- จักรพรรดิ จิตมณี. (2557). รูปแบบการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต
 3. หลักสูตรนักรับราชการศึกษาระดับสูง รุ่นที่ 4 สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการ
 ศึกษา:กระทรวงศึกษาธิการ.
- ไศภิตา คล้ายหนองสรวง. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) ฉบับสรุป
 (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด
 การศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง
 กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550.
 กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). คู่มือการประเมิน
 คุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา พ.ศ.2554.
 (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔). พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ:ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
 สุเทพ เชาวลิขิต. (2556). การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมา
 ธรรม.
- สุธน โบราณประสิทธิ์. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตบางขุนเทียน.
 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.